

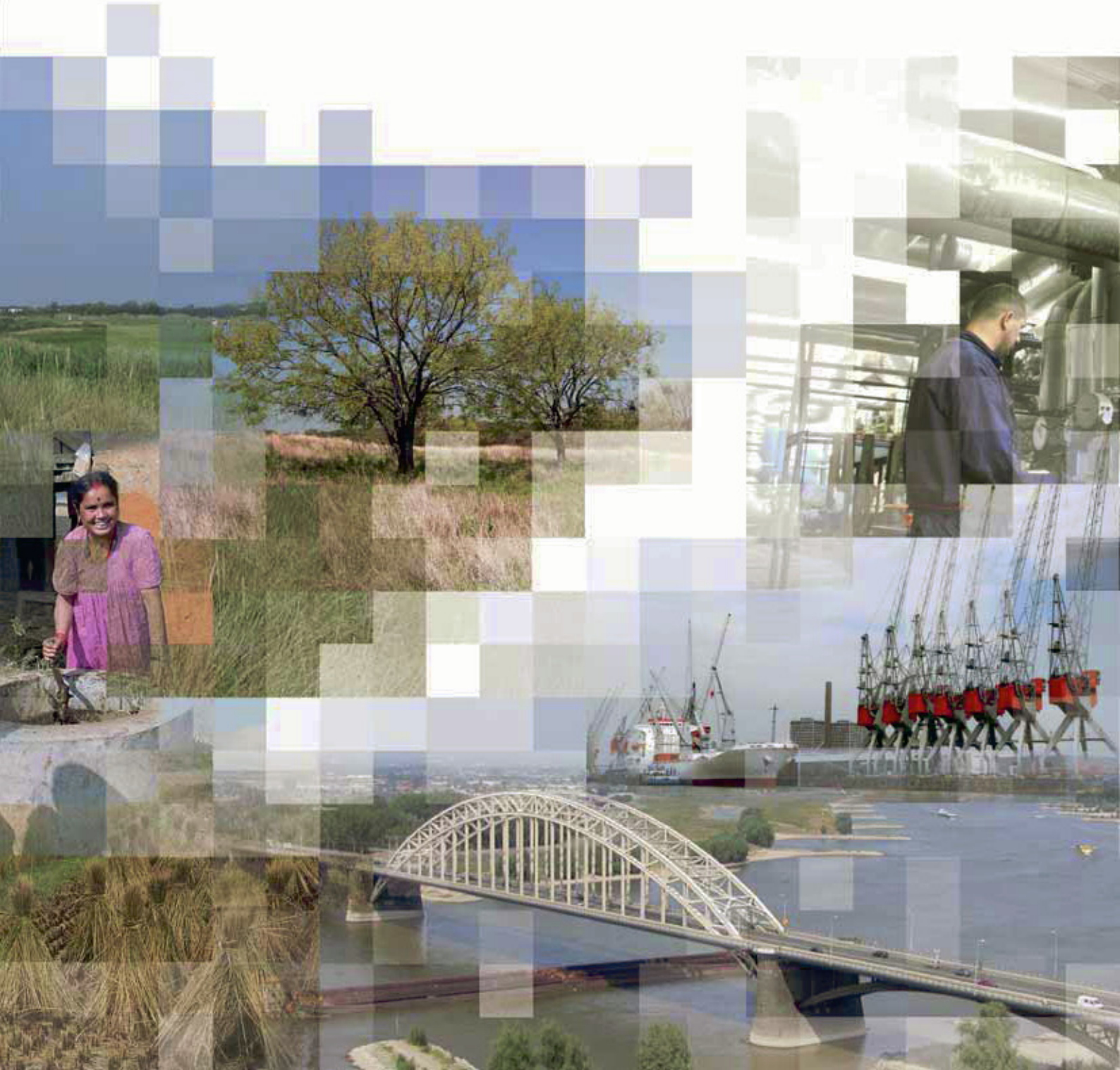

Commissie voor de
milieueffectrapportage

Structuurvisie ondergrondse infrastructuur, gemeente Terneuzen

Toetsingsadvies over het milieueffectrapport

29 januari 2014 / rapportnummer 2855-16

1. Oordeel over het milieueffectrapport (MER)

Het college van burgemeester en wethouders van Terneuzen en Zeeland Seaports willen een gebundeld buisleidingstelsel realiseren binnen de gemeente Terneuzen, genaamd de Multi Utility Providing – strook (MUP). Naast de MUP-strook wordt ook de reservering van de nationale buisleidingenstrook benoemd die gebundeld wordt aangelegd met het MUP-tracé. De gemeente Terneuzen wil een ruimtereservering voor de buisleidingstrook vast leggen in een nieuwe gemeentelijke Structuurvisie Buisleidingen. Voor de besluitvorming over de structuurvisie is een milieueffectrapport opgesteld. De gemeenteraad van Terneuzen is bevoegd gezag.

In dit advies spreekt de Commissie voor de milieueffectrapportage (hierna 'de Commissie')¹ zich uit over de juistheid en de volledigheid van het MER.

De Commissie is van oordeel dat het MER de essentiële informatie bevat om een besluit te kunnen nemen over de structuurvisie waarin het milieubelang volwaardig wordt meegewogen.

Het MER geeft een complete onderbouwing van het nut en noodzaak en daaraan gekoppelde toetsing op doelbereik. Ook zijn alternatieven en varianten voldoende breed onderzocht. Bij de keuze voor het voorkeustracé worden knelpunten zoals kwetsbare natuur en landschappelijke waarden zo veel mogelijk ontzien.

In het vervolgtraject wordt de inpassing en realisatie van de tracés nog verder geoptimaliseerd. In hoofdstuk 2 geeft de Commissie hiervoor nog enkele aanbevelingen.

2. Aandachtspunten voor het vervolgtraject

De Commissie hoopt met onderstaande aanbevelingen een bijdrage te leveren aan de kwaliteit van de verdere besluitvorming.

2.1 Ruimtelijke reservering MUP en nationale buisleiding strook

Het MER geeft geen helder beeld van de bundeling met de landelijke zone en de consequentie daarvan voor de MUP-zone. De landelijk zones voor buisleidingen zijn in principe 70 meter breed. Dat vraagt in combinatie met de MUP-strook een ruimtelijke reservering van 90 meter breed. In Zeeland mogen landelijk zones voor buisleidingen 50 meter breed zijn (bestaand ruimtelijk beleid). Ook zijn de landelijke zones alleen bedoeld voor leidingen voor gevaarlijke stoffen en met een nationaal belang. Dat betekent dat combinatie van de nationa-

¹ De samenstelling van de werkgroep van de Commissie m.e.r., haar werkwijze en verdere projectgegevens vindt u in bijlage 1 bij dit advies of op www.commissiemer.nl.

le strook (50 meter) en de MUP strook (20 meter) in principe tot een ruimtelijke reservering van 70 meter moet leiden. In de aanvullende oplegnotitie wordt uitgegaan van een nationale strook van 30 meter en een MUP strook van 20 meter die gebundeld een ruimtelijke reservering van 50 meter vraagt. Het Ministerie van Infrastructuur en Milieu geeft in haar zienswijze (gedateerd op 21 januari 2014) aan dat zij kunnen instemmen met een tracé waarbij 30 meter vrije ruimte is voor buisleidingen van nationaal belang. Dat betekent dat de fysieke ruimte voor alle onderzochte deeltracés aanwezig is en dat daarmee in het MER voldoende informatie aanwezig is om het voorkeursalternatief vast te stellen.

- De Commissie adviseert bij de toelichting bij de Structuurvisie duidelijk aan te geven op welke strookbreedte de alternatieven in het MER zijn beoordeeld.² Presenteer bij de Structuurvisie een kaart die weergeeft waar de strook uiteindelijk geprojecteerd wordt. Geef daarbij ook aan welke instantie verantwoordelijk is voor de aanleg, onderhoud en beheer van de buisleidingstrook.³

2.2 Effecten op Natura 2000-gebied Canisvliet

In MER en Passende beoordeling wordt de kwetsbaarheid van kruipend moerasscherm voor veranderingen in grondwaterregiem benadrukt. De effecten van bemaling zijn in beeld gebracht in de Passende beoordeling, waarbij is aangegeven dat effecten van bemaling beperkt zijn (en bij een strookbreedte van 50 meter groter zullen zijn dan bij een strookbreedte van 20meter).

In het MER wordt aangegeven dat mogelijke effecten op het voorkomen van kruipend moerasscherm in het Natura 2000-gebied Canisvliet zijn te mitigeren door retourbemaling en door bemaling over kleinere tracés toe te passen. De mogelijke gevolgen van bemaling over kleinere tracés en de effectiviteit van retourbemaling zijn niet verder uitgewerkt, maar acht de Commissie wel aannemelijk omdat:

- in het MER is uitgegaan van een maximale bemaling;
- de effecten verder zullen worden beperkt door bemaling enkel in de natte periode toe te passen, damwanden te plaatsen, retourbemaling toe te passen en kleinere tracés te bemalen;
- de effecten kleiner zullen zijn omdat er op korte termijn extra maatregelen, gericht op de waterhuishouding in Canisvliet, worden genomen⁴ die de instandhouding van kruipend moerasscherm zullen verbeteren.⁵

Met deze mitigerende maatregelen acht de Commissie het aannemelijk dat aantasting van de natuurlijke kenmerken van het Natura 2000-gebied Canisvliet door bemaling zijn uit te sluiten. Het MER geeft echter geen inzicht in de mogelijkheden om

² De Commissie adviseert daarbij ook de verwarring te herstellen over tracé 16 en tracé 17. Tracé 17 in het voorkeursalternatief in figuur 2 van het MER moet eigenlijk Tracé 16 zijn.

³ Deze informatie is relevant voor de vraag in hoeverre er scheiding tussen de nationale- en MUP strook mogelijk is en daarmee wat het uiteindelijke ruimtebeslag van de buisleidingstrook zal zijn.

⁴ Zo zal er een stuw worden geplaatst waardoor grotere delen van het terrein onder een periodiek overstromingsregime worden gebracht.

⁵ Deze maatregelen zijn beschreven in een aanvullende notitie op de Natuurtoets voor de verdubbeling van de N62 'Tractaatweg' (oktober 2013) die door de gemeente Terneuzen is opgesteld.

mitigerende maatregelen zoals retourbemaling en bemaling over kleinere tracés in vervolgbesluiten vast te leggen.

- De Commissie adviseert bij de terinzagelegging van de structuurvisie aan te geven hoe de genoemde mitigerende maatregelen in de vervolgbesluitvorming geborgd kunnen worden en welke instantie daarvoor verantwoordelijk is. De Commissie adviseert daarnaast ook de daadwerkelijke effecten door bemaling te monitoren en aan de hand van deze gegevens de bovengenoemde maatregelen (kortere tracés, retourbemaling, etc.) te nemen.

Uit de Passende beoordeling blijkt dat de locatie waar het kruipend moerasscherm voorkomt net op de grens van de invloedssfeer van de bemaling ligt. Als de buisleidingen een kleine afstand naar het oosten worden aangelegd, bijvoorbeeld net ten oosten van de Tractaatweg, dan valt het kruipend moerasscherm buiten de invloedssfeer van de bemaling en zijn de bovengenoemde mitigerende maatregelen wellicht niet meer noodzakelijk.

- De Commissie adviseert in de verdere uitwerking van het tracé nabij Canisvliet te onderzoeken of een tracé dat iets verder van Canisvliet ligt (bijvoorbeeld net ten oosten van de Tractaatweg) tot de mogelijkheden behoort en of deze gunstiger is om eventuele effecten op het kruipend moerasscherm te voorkomen.⁶

2.3 Mitigerende maatregelen landschap en natuur

Het MER geeft een goed beeld van de afweging van de verschillende buiszone tracés en varianten en de zoekgebieden voor deze tracés. Het MER geeft daarmee ook een goed beeld van de afwegingen die tot het voorkeursalternatief hebben geleid. Op basis van het MER en de structuurvisie kan nog niet geconcludeerd worden wat de precieze locaties van de buisleidingzones en wijze aan aanleg is die, mede vanuit milieuperspectief, het meest geschikt zijn. Hiervoor is nader onderzoek nodig naar de toepasbaarheid en effectiviteit van mitigerende maatregelen ter plekke die eventueel negatieve effecten moeten voorkomen. Voorbeelden daarvoor zijn het behoud van historisch landschappelijke bomenrijen (Spaanse linie) die eventueel met boringen gespaard kunnen worden en het voorkomen van negatieve gevolgen op natuur door ruimtebeslag en bemaling waarbij te denken is aan optimalisatie van het tracé (zie paragraaf 2.2), of maatregelen als retourbemaling en bemaling over kleinere tracés.

- De Commissie adviseert bij de uiteindelijke uitwerking van de deeltracés in de vervolgfase aan te geven op welke wijze eventueel negatieve gevolgen zoals doorsnijding van landschapsstructuren en ruimtebeslag en tijdelijke verandering van het grondwaterregiem bij natuurgebieden zo veel mogelijk voorkomen kunnen worden. Beschrijf daarbij op welke wijze deze maatregelen in het vervolgtraject worden vastgelegd en uitgevoerd.

⁶ De gemeente Terneuzen heeft in een schriftelijke reactie op het conceptadvies van de Commissie (van 24 januari 2014) al laten weten dat het meest zuidelijke deel van de buisleidingenstrook, richting de grens met België ter hoogte van het Natura 2000 gebied Canisvliet van de westzijden van de N62 Tractaatweg, naar de oostzijde wordt verlegd. Hiermee wordt de Canisvliet en het Kruipend Moerasscherm ontzien.

2.4 Transport chemicaliën

Op dit moment wordt er geen aanleg van MUP-buisleidingen voor chemicaliën anders dan ethyleenleidingen (naast gassen als aardgas en waterstof) verwacht. De structuurvisie zal echter voor langere tijd gaan gelden waarin andere chemicaliën alsnog in beeld kunnen komen.

- De Commissie adviseert, in het geval er alsnog toxische chemicaliën (met andere verspreidingsrisico's) vervoerd gaan worden door de buisleidingen, dezelfde risicomodellen voor de veiligheid te hanteren als voor het transport van gassen (aardgas, ethyleen) wordt gedaan.

BIJLAGE 1: Projectgegevens toetsing MER

Initiatiefnemer: het college van burgemeester en wethouders van Terneuzen en Zeeland Seaports

Bevoegd gezag: gemeenteraad van Terneuzen

Besluit: vaststellen Structuurvisie Ondergrondse Infrastructuur, Terneuzen

Categorie Besluit m.e.r.: plan-m.e.r. vanwege kaderstelling voor categorie C8, D8.1, D8.2 en plan-m.e.r. vanwege passende beoordeling

Activiteit: ruimtelijk reservering maken om realisatie van een gebundeld buisleidingstelsel binnen de gemeente Terneuzen, genaamd de Multi Utility Providing – strook (MUP). mogelijk te maken. Naast de MUP-strook wordt ook de reservering van de nationale buisleidingen-strook benoemd.

Procedurele gegevens:

kennisgeving MER in de Staatcourant en diverse bladen van: 27 november 2013

ter inzage legging MER: 28 november 2013 tot en met 9 januari 2014

aanvraag toetsingsadvies bij de Commissie m.e.r.: 20 november 2013

toetsingsadvies uitgebracht: 29 januari 2014

Samenstelling van de werkgroep:

Per project stelt de Commissie een werkgroep samen bestaande uit enkele deskundigen, een voorzitter en een werkgroepsecretaris. Bij dit project bestaat de werkgroep uit:

dhr. ir. B. Barten (secretaris)

dhr. ir. H.S. Buijtenhek

dhr. ir. H.T. Sman

dhr. ir. J. van der Vlist (voorzitter)

dhr. dr. N.P.J. de Vries

dhr. drs. G. de Zoeten

Werkwijze Commissie bij toetsing:

Tijdens de toetsing gaat de Commissie na of het MER voldoende juiste informatie bevat om het milieubelang volwaardig mee te kunnen wegen in het besluit. De Commissie gaat bij het toetsen uit van de wettelijke eisen voor de inhoud van een MER, zoals aangegeven in artikel 7.7 dan wel 7.23 van de Wet milieubeheer, en van eventuele documenten over de reikwijdte en het detailniveau van het MER. Indien informatie ontbreekt, onvolledig of onjuist is, beoordeelt de Commissie of zij dit een essentiële tekortkoming vindt. Daarvan is sprake als aanvullende informatie in de ogen van de Commissie kan leiden tot andere afwegingen. In die gevallen adviseert de Commissie de ontbrekende informatie alsnog beschikbaar te stellen, vóór het besluit wordt genomen. Opmerkingen over niet-essentiële tekortkomingen in het MER worden in het toetsingsadvies opgenomen voor zover ze kunnen worden verwerkt tot duidelijke aanbevelingen voor het bevoegde gezag. De Commissie richt zich in het advies dus

op hoofdzaken die van belang zijn voor de besluitvorming en gaat niet in op onjuistheden of onvolkomenheden van ondergeschikt belang.

Omdat de Commissie niet is geraadpleegd bij de voorbereiding op het MER heeft ze een locatiebezoek afgelegd om zich goed op de hoogte te stellen van de situatie.

Zie voor meer informatie over de werkwijze van de Commissie www.commissiemer.nl op de pagina *Commissie m.e.r.*

Betrokken documenten:

De Commissie heeft de volgende documenten betrokken bij haar advies:

- Samenvatting PlanMER MUP, RoyalHaskoningDHV, april 2013
- Terneuzen Structuurvisie ondergrondse infrastructuur (ontwerp), Rho adviseurs voor leefruimte, 30 oktober 2013

De Commissie heeft kennis genomen van 8 zienswijzen en adviezen, die zij tot en met 24 januari 2014 van het bevoegd gezag heeft ontvangen. Zij heeft deze, voor zover relevant voor m.e.r., in haar advies verwerkt.

**Toetsingsadvies over het milieueffectrapport
Structuurvisie ondergrondse infrastructuur,
gemeente Terneuzen**

ISBN: 978-90-421-3912-1

Commissie voor de
milieueffectrapportage

Arthur van Schendelstraat 800 Utrecht

T 030 - 234 76 66

F 030 - 233 12 95

E mer@eia.nl

W www.commissiemer.nl

